

ՂԱՓԱՆԻ ԱԻԱՆԴՈՒԹԻՒՆԵՐԻՑ

Հաւաքնց Արքայիկ.

I. Զըղջիկ.

Մըկան թագաւորը հոքմ ա ըրալ ալակոչկոչէն, ասալ. «ԱՇԵՋՎԱՆ, տու որ մոկն ըս, պա ըշտեղ ըս կեղւած, խէ չիս թաւջի տամշ, Ալակոչկոչը եր ա կալալ թևերը պեց ըրալ, թա' ես խէ ըմ թաւջի տալիս քեզ, մահում ես քեզ պըրտական ըմ, տեսնում չիս ըստուքեր, ես դուշ ըմ, ես ըշտեղու մոկն ըմ:

Մկան թագաւորը պիրում ա կիրում դուշին թագաւորէն, թա' էս տեսակ մըն դուշ կայ, խէ տու ընդուռնա թաւջի չիս ինք օնում, ըորնց թաւջի պըճըխաւըկերումը կեռդու ա կացած:

Դուշին թագաւորը էս որ լսում ա, հոքմ ա անում, ալակոչկոչէն տանում ուրան կոշտը, թա' ա' դուշ, թա որ դուշ ըս, մեր օրէնքը խէ ըս կըրցնում, խէ չիս մեղ թաւջի տալիս, Ալակոչկոչը կեռէքնին պեց ա անում, թա' ես մոկն ըմ, ես ըշտեղու դուշ ըմ, դուշին պա կեռէք կընթ, Դուշին թագաւորը մեալիս ա մհաթալ, կըլիսըվէք ելիլիս:

Էս թահրաւը ալակոչկոչը ճոխտէն ալ խաբում ա, դէոչանը մհենդ ալ հալամ ընդի ջանը դինջ, մաղափ ապրում ա:

II. Զըփըրծակի

Դուշին թագաւորը մըն հետ հոքմ ա ըրալ թա' դուշերէն որը որ շուտ կեայ ուրան կոշտ հըսնէ, չին ա տալու:

Դըրըդուշը էս որ լսալ ա, յդէ ա ընդալ:

Մըն չըփըրծակէ, դէ չըփըրծակէն մըն կուզտի, անպէտք դուշ ա, նեստաակացալ դըրըդուշին հաքւան, մտալ թևէն տակը:

Դըրըդուշը որ տեղ ա հըսալ, վէր ա եկալ, որ մընխրեգ դինջանայ, իրես-միրիս լըւանայ, քինի դուշերէն թագաւորէն առաջը-ինքը-ինքն ալ միտք ըլալ անում, թա ալ հմւ կկարէ ուրանանա շուտ տեղ հըսնէ. արխային ըլալ, համա էն որ չըփըրծակէն տեղ

հըսնելի բաշտան զըրըզուշին հարւան պուք ա եկալ, քեցալ թագուրէն ըռըշկին ոննը կացալի թագաւորը ըտուք էրկու չին ա տալիս, որ էն կուզտի տեղաւը ըսի մեծ հընար ա նշանց տւալ:

Մէնդ չըփըրծակում ճոխտ ըսերէն ալ սիպտակ նշան կայ, էդ՝ դուշին թագաւորէն տւած էրկու չինն ա:

III. Հար

Մըն հետ հինչ որ դուշ-դանադ կան, թուփ ըն կետիս, մը-սըլհաթ անում, թա՛ թա որ Աստուած աճողէ, էգուց կթոնիք քի-նիր փըլան տեղը հաւը եր ա օնում թա՛ Աստըծէն զերորա հինչ կան, օգում ա աճողէ, օգում ա՝ աճողէ ոչ, ևս թըռնոլու ըմ, քի-նիմ:

Քըշհանը օման եր ըն կենում, թերնեն թափ տալիս, թըռ-նում, քինում, համա էն որ հաւը հարչանք չալիշ ա կեալիս, թըռերէն անում, կարում չի տափան պըցրանայ, Աստուած ընդուր ուրան հըմբարդութուննեն հետէ ըսի պատժակ ա: Մէնդ էն օրաց տէսն ա հաւը ալ կարում չի թըռնէ, թա չէ՛ աւալ նման դուշու մատն ինքն ալ ըլալ թանում:

IV. Նւազածութեան նախանայրը

Էն ժամանակէն, որ Սուլումուն իմաստունը քարոզալ ա թա՛ արդար կացէք, օրէնքը նշանց ա տըւալ՝ թամուզ ուրաց վա-րուցանքը թողալ ըն, տըւալ տաղերէն, ճըֆնըւըրոթուն ըրալ Աստուածոթունը ելալ ա—մտածալ տեսալ, որ ընտի որ ըդուք ըն տըւալ որբերէն, աշխարքէս մարդն իվիլինալու չի, խարարէքը լըցուլու չի: Հրամայալ ա՝ Հորեթն ան Սորէթը մըն զուռնան ա եր կալալ, մընն ալ նաղարան, տիւս ըն եկալ մըն պեցուք սարու կլոյն Հորեթը տասնէրկու նամդա ա փչալ, Սորեթն ալ նաղարէն թիւլ ա էդ տասնըէրկու նոտմզադ էդ ժամանակէդ ինսանէն տուր ա եկալ, Ըստըծանայ ըլալ, թարգ ըն ըըալ ճըֆնըւըրոթունը, ե-կալ աշխարհք: Էդ ժըմընակաց ա զուռնան տուր եկած ինսանէն, էիր որ փչում ըն, ըշտեղ ալ որ ընի, օգում ա տիւս կեայ թը-մաշա:

V. Դարբնութեան նախանայրը.

Դամբչուց կըլիսաւորը, աւալի սըվթա զամբչին Դաւիթ-մար-դարէն ըլալ: Ինքը արդար ըլալ: արկաթը ծեռուք փըռնել ըլալ, կրակումը աըքըցնել, անիլ ծնդանը երան թակել: ալ ոչ գեազ ըլալ, ոչ զընդան: Դաւիթ մարդարան մըն շագիրդ ըլալ պահում:

մըն օր հնքը գիւղանան տիւս ակեալիս, շագիրդը մնալիս ա մենակ: Մըն վախտ մըն շոն կեալիս ըստի կողքին նստում, ըսրչկի ոնները մկրատու մնան տընում իրուր երայ, կլոխն ալ դնում ոններէն երան: Շագիրդը միտք ա անում, միտք անում, եր օնում էն թահրաւը ըրկաթու անա մըն գեազ շինում: մըն ալ մըն զընդանէն երան թակում: Դաւիթ մարգարան: կեալիս ա ծեռքը մեկնում, որ արկաթը հանէ, ծեռքն էրում ա, մըն ալ ա մեկնում, ալըհան էրում ա: մնալիս ա սառած: շագիրդին հըրցնում ա, թա՛ էս խէ ըստի ա, շագիրդը նշանց ա տալիս գեազն ան զընդանը: Դաւիթ մարգարան թողում ա տակը՝ տակ, կըլոխը՝ կլոխ, տիւս կեալիս քինում:

Մհենգ գեազն ան զընդանը էն վրխտան ա մնացած:

VI. Նախկին նիւսն.

Աւալի այամէն գուլգեարը հինչ որ տաշել ըլաւ տաշեղը ուսկի ըլալ տեռնալ, ըրուգունը հըւագել ըլալ փէշկը տանել տոն ածել սանդուղը: Մըն օր տաշեղը փէշկումը Քրիստոս ջրհում ա, թա՛ ուստա, էդ հինչ ա: թա՛ դէ՛ ըսկի տաշեղ ա, տանում ըմ տընիք կրակէն էրիք: թա՛ չէ, ախեր տաշեղու մնան չի: թա՛ չէ, տաշեղ ա: Քրիստոս թա՛ բալում, դէ որ տու ինձ խարալ ըս, քու խէր-բարաքեաթդ լիա տաշեղումը մնայ, անիսանիս, տերտակ նստիս: Ուստան կեալիս ա տոն, սանդուղը պենում, որ ոսկէն ածէ, տեսնում ա տաշեղ ա: Մհէգ էդ օրաց տեսն ա տիւլգարէն աշքը լիանէն կընի ալըշեղէն երան, ինքն ալ քիշեր-ցերեկ կանէ: համա դէ ոչ մաղէն տակէն կընի, ոչ մաղէն կըլոխէն:

